

SECTE VECHI ȘI NOI ÎN CREȘTINISMUL ROMÂNESC

Pr. Conf. Dr. Ion VICOVAN

Originile sectei sunt foarte vechi. Vrăjmașul omului, diavolul, încă de la început, din paradis, a prezentat protopărinților Adam și Eva porunca lui Dumnezeu, de a nu mânca din pomul oprit (Fac. 2, 16-17) în mod fals: „Nu, nu veți muri! Dar Dumnezeu știe că în ziua în care veți mânca din el vi se va deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul” (Fac. 3, 4-5).

Lucrarea diavolului urmărește, în esență, ruperea comuniunii cu Dumnezeu și, concret, pierderea mântuirii. Așa se explică de ce, în toate timpurile și pretutindeni, au fost și sunt secte. Însă, trebuie arătat și faptul că dincolo de aspectele negative ale sectelor (ruperea unității Bisericii, pentru care Mântuitorul s-a rugat să fie „una”, facerea de adepți ai „gheenei”, semănarea urii în locul dragostei, a minciunii în locul adevărului, a intereselor personale sau de grup în locul binelui comun etc.), ele au și aspecte pozitive (de pildă: cum a fost în primele veacuri creștine, de a determina Biserica să-și formuleze învățătura, întărirea în credință a unora mai slabi, punerea în valoare a dreptei credințe etc.). Mai mult, Sfântul Apostol Pavel arată existența sectelor dacă nu necesară, cel puțin firească: „Căci trebuie să fie între voi și eresuri ca să se învedereze între voi cei încercați” (I Cor. 11, 19). Cu alte cuvinte, existența lor este focul în care, după cuvintele psalmistului, „aurul se lămurește”.

Iată, doar câteva din cauzele apariției sectelor:

1. Necunoașterea învățaturii celei adevărate. Așa se explică de ce, în primul rând, numai unii cad în mrejele lor și, în al doilea rând, sunt atrași la secta cu care au primul contact (ex: dacă cineva, slab în credință, este contactat de un baptist, devine baptist și nu adventist).

2. Interpretarea Sfintei Scripturi în mod eronat. Pentru secte, Biblia nu este „dreptarul cuvintelor sănătoase” (II Tim. 1, 3), ci ele „acomodează” Biblia la învățătura lor (ex: diavolul însuși cunoștea Sfânta Scriptură, însă în convorbirea cu Mântuitorul a folosit-o fals (Matei 4, 1-10). Nu este atât de importantă citirea Sfintei Scripturi, cât, mai ales înțelegerea ei corectă.

3. Învățătura creștină adevărată implică automat și o anumită trăire morală, dar sectele propovăduiesc o viață lejeră, promițând o mântuire sigură, pentru aceasta fiind suficientă doar intrarea în rândul sectei. De aceea, pe bună dreptate, cineva¹ spunea: „dacă principii matematice, ca $2+2=4$, ne-ar impune o severă conduită morală, s-ar găsi destui tăgăduitori, care să spună că $2+2$ nu fac 4”.

---

¹ N.P. Căpșianu, *Savantii de azi și religia*, Cluj, 1944, p. 4.

4. Interesul material. Nu fără sens, adeseori se aud cuvintele: „Dacă ai nevoie de bani, întemeiază o sectă”. Unii din interes economic le înființează, alții din același interes devin membri ai lor. La noi, românii ortodocși, dacă cercetăm istoria, vedem că nu se poate vorbi de prezența sectelor decât după primul război mondial. Încă din primele secole ale creștinismului, în părțile Dobrogei în special, în timpul frământărilor de ordin dogmatic, cum s-a dovedit, n-a fost acuzat de vreo erezie nici un episcop, cum, de altfel, din cele peste 100 de inscripții descoperite, datând din sec. IV-VI, nici una nu pomenește de vreo erezie.

După constituirea Statelor feudale românești și întemeierea mitropoliilor, românii n-au acceptat nici ierarhi greci, cu atât mai puțin învățături străine. Deși fermi în credința lor, au fost foarte toleranți cu cei de alte confesiuni. De pildă, în vremea lui Alexandru cel Bun s-au așezat în Moldova armenii și chiar husiții prizonieri în Cehia pentru învățătura lor. Vorba împământenită a românilor: „Lasă-l să trăiască în legea lui” a fost o realitate dovedită de întreaga noastră istorie. Când a fost cazul de a conviețui cu adepții altor confesiuni, aceștia erau primiți cu înțelegere – cazurile amintite mai sus – iar când a fost cazul de a face prozelitism în rândurile membrilor Bisericii noastre, au opus rezistență, până la a-și da viața pentru credința noastră ortodoxă (exemplul lui Ilie Iorest și Sava Brancovici, sfinți apărători împotriva acțiunilor prozelitiste calvine, iar Visarion, Sofronie de la Cioara, Nicolae Oprea, Pr. Ioan din Galeș și Pr. Moise Măcinic, sfinți apărători împotriva prozelitismului catolic). La noi au găsit mediu prielnic foarte târziu (abia după cel dintâi război mondial) când apariția lor a fost favorizată de starea specifică creată de război (criza economică, socială etc.).

Sectele apărute în Biserica Ortodoxă sunt inochentismul și tudorismul, după primul război mondial, iar relativ recent „Fenomenul de la Pucioasa” și „Turma Sfântului Ilie”, învățăturile și practicile celor două din urmă necunoscându-se în totalitate. În lucrarea de față, le vom prezenta succint, pe de o parte pentru a arăta că cele dintâi au dispărut deja ca secte proprii, unele din învățăturile lor fiind preluate de alte secte, asta dovedind caracterul lor eretic, care nu durează în timp, iar pe de altă parte, referitor la cele din urmă (*Fenomenul de la Pucioasa* și *Turma Sfântului Ilie*), pentru a-i aviza pe credincioși de învățăturile și practicile lor cu scopul de a se feri de ei.

Inochentismul

Această sectă și-a primit numele de la Ioan Levizor, cu numele de călugărie Inochentie. El s-a născut probabil pe la 1865, în localitatea Cosouți din ținutul Sorocci, dintr-o familie de oameni simpli și credincioși. Persoana sa a fost foarte controversată. Dacă unii i-au apreciat râvna, alții i-au criticat exagerarea comportamentului. A viețuit pe la mănăstirile Dobrușa și Chițcani, iar prin 1909 îl întâlnim la mănăstirea Balta, care lua ființă în acel an. Aici a fost hirotonit ierodiacon și apoi ieromonah.

Datorită activității sale foarte active prin predici, cateheze, cuvântări ocazionale și slujbe, pe de o parte, iar pe de alta, datorită slujbelor organizate cu fast, în sobor și cu cântare în comun, a făcut ca Balta să devină un puternic centru religios.

Ideile pe care el le propaga nu-i aparțineau, ci le luase de la fostul preot, Teodosie de la Balta, precum și de la secta tăcuților², care, era de fapt o rămășiță a „iuridivilor”³ (nebuni pentru Hristos), care duceau o viață curată, purtau lanțuri grele și muștrău indiferentismul religios. Inochentie apare ca moralizator, propovăduind alungarea duhurilor necurate și sfârșitul lumii (prezis pentru anul 1913).

Cu toate că profetia lui nu s-a împlinit, totuși învățăturile lui au prins teren. Încep să apară primele sale manifestări eretice: împărtășirea credincioșilor fără spovedanie, pelerinaje la mormântul starețului Teodosie, calcule advente (cum s-a văzut etc.). Mulți adepți ascultau de el: nu se căsătoreau, își făceau subterane unde săvârșeau orgii ș.a.⁴. Din această cauză Inochentie este exilat, însă, în lipsa lui, călugării și credincioșii adepți ai lui, din cauza persecuțiilor, părăsesc Balta și se organizează. Ei îl considerau pe Inochentie făcător de minuni și persoana în care s-a întrupat Duhul Sfânt. Locul de exil, Lipetkoe, a devenit o nouă vatră monahală inochentistă. Într-un timp foarte scurt au ridicat o mănăstire numită „Grădina raiului”. Din lipsă de cultură teologică și echilibru personal, călugării, adepții lui, au început să-i exagereze activitatea, zugrăvindu-i chipul său, și, mai mult, așezându-l în treime. Pentru o perioadă este arestat și apoi eliberat. După moartea lui (1917), au aranjat sub pământ loc pentru orgii. În 1919, aproape un sat întreg de inochentiști a fost băgat în închisoarea de la Soroca. Ziarele „Universul” și „Curentul” relatează unele aspecte din viața membrilor sectei⁵.

La noi în țară, au pătruns unele idei ale lui Inochentie mai ales în rândul unor monahi, în vremea patriarhului Miron Cristea. În 1920 patriarhul a încercat să-i determine să se integreze în obștea monahală, ceea ce n-au acceptat, și s-au rupt de biserică, declarându-se independenți.

În ceea ce privește doctrina, au următoarele învățături⁶:

1. E un Duh Sfânt masculin (Inochentie) și feminin (o soră a lui);
2. Inochentie este un sfânt sau un prooroc după unii, Sfântul Ilie, după alții, în care s-a întrupat Sfântul Duh și Hristos Însuși. Pe cei ce nu cred în el îi așteaptă iadul;
3. Omul trebuie să păcătuiască ca să aibă de ce să se pocăiască și Dumnezeu să-l ierte;
4. Calendarul nu trebuie îndreptat;
5. Toți adepții inochentismului se consideră frați și surori;
6. În ceea ce privește slujbele, nu au un tipic unitar, ci fiecare călugăr inochentist are tipicul său. Unii respectă tipicul ortodox, alții îl exagerează;

²Dr. Grigorie Gh. Comșa, *Cheia sectelor religioase din România*, Arad, 1930, p. 147.

³*Ibidem*.

⁴*Ibidem*, p. 148.

⁵*Ibidem*, pp. 148-149, citând „Curentul” din 26.08.1930, conform căruia, în satul Lăpușa, în curtea unui om, sub o șiră de paie s-a găsit o peșteră inochentistă, cu o femeie dezbrăcată, având doar o panglică, pe care erau cuvintele: „Maica Domnului”, ea aștepta să nască pe Hristos. Ziarul „Universul”, iunie 1923, citat de același autor, arată că în comuna Pietra, de la Orhei, s-a descoperit o peșteră inochentistă cu 16 separeuri luxoase unde se practica orgii cu fete de 8-12 ani, pângărite chiar de frați și părinți.

⁶P.I. David, *Călăuza creștină*, Arad, 1987, pp. 73-74.

7. Exagerează pomenirile de morți, oficiind slujbe de pomenire chiar și pentru cei vii;

8. Practică cerșetoria, iar ținuta este neîngrijită.

În cadrul acestei secte au apărut două grupări: una extremistă și alta tradiționalistă. Cât privește starea lor actuală, inochentismul ca sectă independentă, proprie, nu mai există. Unii dintre adepții acestei erezii s-au ascuns sub masca stilismului, alții, după cum vom vedea, au intrat în secta „Turma Sfântului Ilie”.

Tudoriștii

Numele sectei vine de la fostul preot (ortodox) Teodor Popescu de la Biserica *Cuibul cu Barză (Știrbei Vodă)* din București. Această sectă se mai numește a creștinilor adevărați⁷ (pentru că fac mare caz de siguranța mântuirii lor) sau a mântuitorilor⁸ (pentru că în toate scrierile și predicile lor, tema principală este felul mântuirii omului). Originea ei datează din 1919, când întemeietorul ei a început să se abată de la doctrina Bisericii Ortodoxe.

Ca urmare, prin sentința nr. 152, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a caterisit. După caterisire a atras de partea sa mai mulți adepți⁹. Cel care a pregătit terenul sectei, și cu care Tudor Popescu a colaborat îndeaproape, a fost ierodiaconul Dimitrie Cornilescu, (fost ierodiacon) care ocupându-se cu traducerea Bibliei a găsit că prima cerere de îndeplinit față de Dumnezeu este să te porți „după voia Lui” și să devii „copil” al Lui. Este ceea ce, în general, cultele neoprotestante accentuează prin expresia „nașterea din nou”¹⁰. Ei au început să-și propage învățătura lor prin foaia pe care o editau, „Adevărul creștin”.

Doctrina lor este presărată prin diferite broșuri. Esența învățaturii lor este cuprinsă în foaia de propagandă cu nr. 28¹¹, intitulată „Ce să fac să fiu un adevărat creștin?”.

Principalele lor învățături sunt:

1. Mântuirea numai prin credință: „Să primești pe Domnul Iisus ca cel ce a murit pentru păcatele tale în locul tău. El a suferit pedeapsa pentru ca tu să

⁷ Pr. Al.N. Constantinescu, *Sectologie, istoricul și combaterea sectelor din România*, ed. a III-a, București, 1940, p. 43.

⁸ Dr. Grigorie Gh. Comșa, *op. cit.*, p. 124.

⁹ Fostul preot Nestor Dumitrăchescu, fostul preot Alexandru Panaitescu, Gheorghe Cornilescu, V. Tonoiu, Emil Constantinescu etc.

¹⁰ Nașterea din nou este un rod al cuvântului lui Hristos. Cine nu aude sau nu acceptă cuvântul lui Hristos nu se poate naște din nou. Prin nașterea din nou, neoprotestanții devin copii ai lui Dumnezeu. Calitatea de copil produce iubire filială, dar și iubire fraternă. De aceea, toți se consideră frați și surori, copii născuți din nou din același tată ceresc (Rom. 8, 15). Copiii lui Dumnezeu sunt conduși apoi de Dumnezeu și fac ce este drept înaintea lui Dumnezeu și, mai ales, nu păcătuiesc (I Ioan 3, 9) cf. Bruno Würtz, *Doctrinile principalelor secte ale creștinismului contemporan*, Timișoara, 1988, p. 5.

¹¹ Pr. Al.M. Constantinescu, *op. cit.*, p. 43.

scapi... și ți-ai câștigat astfel iertarea tuturor păcatelor fără plată. Primește darul acesta din partea Lui și mulțumește-i”¹²;

2. Pun accent pe citirea și înțelegerea personală a Bibliei: „Citește zilnic din Biblie și fă peste zi ceea ce ai înțeles din ce ai citit”¹³;

3. Nașterea din nou, condiție a mântuirii. Nu botezul are importanță, ci nașterea din nou. Odată „renăscut” nu trebuie împlinită nici o poruncă a Bisericii cu privire la icoane, sfinți, Sfânta Cruce. În aceeași idee, nici Sfintele Taine nu au vreo importanță, ci numai credința: „De ai merge zi de zi la biserică, de ai folosi numele Lui, de ai gusta pâinea și vinul la împărțășire, fără credință, în zadar a curs sângele Lui pentru tine. Nimeni nu poate fi mântuit fără credință”¹⁴ (ideea de mai sus);

4. Practică botezul copiilor în scopuri prozelitiste, însă pe acesta îl socotesc numai cu apă, iar când devin mari și se hotărăsc pentru nașterea din nou, atunci primesc și botezul cu Duhul Sfânt¹⁵;

5. Pentru împlinirea scopurilor lor practică și minciuna.

6. Neputând obține recunoașterea din partea Ministerului Cultelor, au fuzionat cu cultul neoprotestant „Creștinii după Evanghelie”, deși declaraseră în Memoriul adresat Ministerului că nu au nici o legătură cu vreo „organizație din țară și din străinătate”¹⁶;

7. Neagă judecata de apoi spunând că „o asemenea judecată nu se întâlnește în Scriptură”¹⁷;

8. În ceea ce privește cultul, ca la toți sectanții, constă din imnuri și predici. De precizat că imnurile sunt compuse de așa manieră (formă) pentru a atrage prin ele la sectă (fiind adaptate preocupărilor spirituale ale poporului nostru). În ceea ce privește situația lor actuală, ei s-au pierdut în masa creștinilor după evanghelie, fără a avea și păstra o identitate proprie.

Fenomenul de la Pucioasa

Este nou apărut în Biserica noastră, fiind cunoscut (oficial) din anul 1992. Se numește *fenomenul de la Pucioasa*, după localitatea unde se găsește centrul religios al fenomenului și Biserica „Noul Ierusalim”. Despre „istoricul” și „doctrina” acestei „secte”, găsim informații în periodicul Patriarhiei Române, „Vestitorul Ortodoxiei” (IV), nr. 83 din 1992, ele fiind furnizate de un adept cunoscut și activ al sectei, sculptorul Marian Zidaru.

Conform relatărilor lui, începutul „acestei lucrări” a Revelației mistice s-a făcut în localitatea Glodeni, din 1955, de când diferite persoane au primit cuvântul lui Dumnezeu. Cea dintâi a fost Sf. Virginia¹⁸. Din tinerețe i s-a arătat Domnul Hristos,

¹² *Ibidem*, p. 44.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ *Ibidem*.

¹⁵ *Ibidem*, p. 45.

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ *Ibidem*, p. 46.

spunându-i că o va vindeca pe mama sa (care era bolnavă), dacă îi va dărui ceva. La 14 ani, Virginia a avut un accident la ochiul stâng, pierzându-și vederea „însă cu acest ochi nu mai vedea în dimensiunea pământească, ci vedea, de fapt, în dimensiunea cerească”¹⁹. În 1955, după un post de 40 de zile, pe care „i-l ceruse Domnul”, a fost împărțită, în noaptea de Paști, de „Sfinții Ierarhi Vasile, Grigorie și Ioan”, și din acel moment cuvântul Domnului s-a coborât asupra ei. Conținutul primei revelații a fost: „Hristos a Înviat! Hristos a Înviat! Hristos a Înviat! Eu sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul, cel ce M-am răstignit pentru păcatele lumii și sunt în duh, nu sunt în trup. Nu acest trup este Dumnezeu, ci cel care vorbește prin acest trup; acesta este un vas pe care l-am ales ca să-mi conduc poporul pe aceste ultime căi de mântuire”²⁰. Tot atunci Dumnezeu anunța că vremea este aproape, că este momentul să aleagă un „Nou Israel” și să hotărască un „Nou Ierusalim”. Dumnezeu a mai descoperit că prin această lucrare, „România va intra într-o perioadă de strălucire și glorie... că s-a apropiat momentul reîntoarcerii regelui Mihai și că numai prin întoarcerea acestui uns al lui Dumnezeu ne putem realiza idealurile”²¹. Au început să se adune multe familii de credincioși care ascultau cuvântul „descoperind numai îndemnul spre credința cea adevărată, Biserica Ortodoxă”²².

Dacă la început veneau toți creștinii, chiar cu țigara în gură, mai târziu, Domnul a început să le pună „condiții”: mai întâi a spus că ar fi bine ca omul să se elibereze de patimi, să nu fumeze, să nu bea țuică, să trăiască curat. Mulți au plecat, neputând să le accepte. Apoi Domnul a cerut să nu se mai mănânce carne. Și iarăși rândurile lor s-au mai „subțiat”. În ultima vreme, Domnul a cerut să trăiască în curătenie: „Sunteți ultima generație și pentru ce mai vreți să nașteți copii? Ca să-i vedeți în foc?”²³. După această „condiție” au rămas foarte puțini. Murind „Sfânta Virginia”, a fost îngropată în cimitirul satului, „conform tradiției ortodoxe” și după 7 ani, la dezgropare, trupul era neputrezit, răspândind o mireasmă deosebită. Cuvântul Domnului a fost ca trupul ei să fie îngropat la loc în cimitir și să se păstreze taina. Revelația lui Dumnezeu, însă, a continuat printr-o altă persoană, tot la Pucioasa, de această dată însă direct, fiecare auzind cuvântul lui Dumnezeu. Unii s-au alăturat acestui fenomen cu credință, transformând cuvântul în faptă. Pe adepți, Dumnezeu i-a trimis cu mesaje „la cei mai vestiți cărturari și farisei ai noștri”²⁴. Condițiile de viețuire la Pucioasa, care de altfel exprimă învățătura lor, sunt:

1. Păstrarea curăției trupesti (inclusiv a simțurilor);
2. Se interzice consumarea de carne (excepție făcând peștele), de băuturi (cu excepția vinului) și de droguri de orice fel;

¹⁸ Interviu cu Marian Zidaru, articolul „Fenomenul de la Pucioasa”, în „Vestitorul Ortodoxiei Românești”, IV (1992), nr. 83, p. 4.

¹⁹ *Revista citată.*

²⁰ *Ibidem.*

²¹ *Ibidem.*

²² *Ibidem.*

²³ *Ibidem.*

²⁴ *Ibidem.*

3. Ținerea de post trei zile pe săptămână (luni, miercuri și vineri), în afară de perioadele de post stabilite de Biserică, fără untdelemn și vin, exceptând zilele în care sunt dezlegate de acestea;

4. Respectarea legii canonice bisericești în stilul românesc și ortodox străvechi;

5. Împărtășania cât mai deasă, după pregătirea cuvenită;

6. Folosirea calendarului pe stil vechi, schimbarea calendarului atrăgând diminuarea lucrării harului.

Biserica Noul Ierusalim este centrul unde se adună adepții acestui fenomen, care are o structură aparte; curtea este altarul, construcția propriu-zisă este chivotul de pe masa altarului, poarta este catapeteasma, iar biserica este România întreagă. Acest loc reprezintă centrul ecumenismului universal, prin care toate popoarele îl vor vedea pe adevăratul Dumnezeu, iar „ziua unificării religiilor în jurul adevăratului Dumnezeu este foarte aproape”²⁵.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința din 22 ianuarie 1993, a analizat Fenomenul Pucioasa-Glodeni ajungând la concluzia „că aceasta nu se înscrie în tradiția Bisericii Ortodoxe, în ceea ce privește învățătura de credință și formele de manifestare ale vieții religioase”²⁶. În aceeași ședință, Sfântul Sinod a luat act de mărturisirea scrisă a Prea Sfințitului Irineu Bistrițeanul, prin care și cere iertare și se desolidarizează de acest fenomen²⁷.

Turma Sfântului Ilie²⁸

Poartă numele Sfântului Prooroc Ilie, deoarece adepții sectei (având credința în reîncarnare) afirmă că proorocul Ilie s-a reîncarnat în persoana Sfântului Ioan Botezătorul, apoi în Inochentie (despre care am vorbit mai sus), iar în ultima vreme în Alexe Cojocaru de la Buzău (fost arhimandrit la Mănăstirea Adam) considerat de adepți a fi Dumnezeu, fiind numit de aceștia „tăticu” (a murit recent). Acest fenomen a contaminat pe unii preoți, monahi, studenți, credincioși laici, în special din localitățile Vaslui, Bârlad, Galați, Tulcea, Brăila, Buzău, București, Sibiu și Iași.

Învățăturile lor sunt:

1. Dumnezeu este înlocuit cu Sfântul Prooroc Ilie (idolatrie);

2. Sfântul Ilie se reîncarnează în diverse persoane. În momentul de față caută „persoana în care să se reîncarneze”;

3. Au o preoție specială, a „Sfântului Ilie”. Laicii care au o astfel de preoție pot săvârși chiar și Sfintele Taine;

4. Preoții adepți ai sectei, după săvârșirea Sfintei Proscomidii, iau o părticică din Sf. Agnet și o pun în potir (pentru tăticu);

²⁵ *Ibidem.*

²⁶ *Ibidem.*

²⁷ *Ibidem.*

²⁸ Informații în „Candela Moldovei”, Buletinul oficial al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, An. III, nr. 9-10/sept.-oct. 1994, p. 3.

Unele informații le-am cules de la persoane care pentru o vreme au fost membri ai sectei.

5. Tăticu face aghiasmă și „sfințește” anaforă pentru membrii sectei (însă le pot lua și de la bisericile ortodoxe);

6. Practică spovedania prin corespondență, putând spovedi, și chiar este recomandabil pentru cei care au „preoția Sfântului Ilie”;

7. Practică transmiterea de „mesaje primite din cer” de către persoane fără nici o pregătire teologică și spirituală;

8. Au acatistul Sfântului Ilie deosebit de cel publicat de Patriarhia Română;

9. Rugăciunile începătoare încep cu troparul Sfântului Ilie, diferit de cel din Mineiul ortodox. Ele sunt schimbate, chiar și Psalmul 50;

10. Învăță și practică așa-numitele „căsătorii albe”, abținerea totală a soților cununați canonic și disprețuiesc pe preoții care au copii. Pentru ei, mai importantă este păstrarea fecioriei trupești decât păstrarea dreptei credințe;

11. Folosesc jurământul fals, pe Sfânta Evanghelie și Sfânta Cruce, atunci când li se cere să dea informații privind învățătura și practica sectei lor;

12. Împărtășesc numai cu „ostie”, pe care fiecare adept o poartă la sine pentru a fi ocrotit de primejdii;

13. Interzic consumul de carne de porc, usturoi și țuică;

14. Salutul membrilor sectei este „Hristos a înviat”, de duminică până joi, iar în celelalte zile ale săptămânii folosesc salutul „Sfântul Ilie a înviat”, „părintele Inochentie a înviat”, sau „Maica Domnului a înviat”;

15. Se căsătoresc între ei numai cu binecuvântarea „tăticului” (care le fixează și perechea) urmând să trăiască „ca fratele cu sora” sau ca „lemnul între lemne”;

16. Se adună în case particulare având ore precise de rugăciune (9, 12, 15, 18, 24);

17. Când fac metanii pun mâinile cruciș și ating fruntea cu mâinile;

18. Persoanele care participă la rugăciune poartă un halat sau un șorț. De asemenea, fiecare persoană trebuie să aibă un covoraș sau prosop pentru rugăciune, care va da mărturie înaintea lui Dumnezeu pentru viața lor de rugăciune;

19. La sfârșitul veacurilor va veni Ilie și nu Mântuitorul. Judecata va avea loc după împlinirea numărului de 144.000, menționați în Apocalipsă;

20. Pentru racolarea de noi membri se orientează către persoane evlavioase, fără pregătire, dornice de a ști mai mult și mai ales de minuni. Învățătura li se dă apoi cu „lingurița”, iar cei care vor să părăsească secta sunt amenințați.

Sinodul mitropolitan, întrunit în 5 septembrie 1994, sub președinția Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel, a luat în dezbatere învățăturile și practicile sectei „Turma Sfântului Ilie” pe care le-a condamnat ca fiind eretice și necanonice, hotărâre publicată în Buletinul oficial al Moldovei și Bucovinei nr. 9-10/1994.

Întrucât interpretarea corectă a textelor folosite de secte, precum și înțelegerea punctelor de doctrină privită din punct de vedere ortodox, fac obiectul altor discipline, ne vom rezuma doar la câteva considerații generale, reprezentând învățătura ortodoxă, vis-à-vis de cele prezentate:

1. O caracteristică generală a sectelor este că nu fac distincție între principal și secundar (ex. consideră mai importantă păstrarea fecioriei trupești decât păstrarea dreptei credințe; sau calendarul este mai presus decât dogma).

2. Învățăturile și practicile aberante ale sectelor se datorează pe de o parte cazurilor psiho-patologice, iar pe de altă parte unei imagini false despre credința adevărată, după explicația prof. univ. Rădulescu-Motru²⁹, misticul vede în lume, nu ceea ce este, ci ceea ce el ar dori să fie.

3. Sectele asigură mântuirea tuturor membrilor prin simplul fapt de a deveni adepți ai lor, or, din punct de vedere ortodox, mântuirea este rezultatul, încoronarea unei întregi vieți petrecute în ascultarea și împlinirea poruncilor. Nu ne putem mântui decât fiind în comuniune cu Hristos, Sfintele Taine fiind mijloacele acestei comuniuni. Sfânta Taină a Spovedaniei reprezintă „lepădarea de omul cel vechi și îmbrăcarea cu cel nou” (Efes. 4, 22-24) prin ea ne împăcăm cu Dumnezeu și devenim fii ai Lui. Numai împărtășindu-ne cu harul Sfintelor Taine și cu Hristos euharistic, devenim „părtași firii dumnezeiești” (II Petru 1, 4).

4. Multe secte ca și cele două din urmă (Fenomenul Pucioasa și „Turma Sfântului Ilie”), din dorința de senzație, fac mare caz de revelație, afirmând că membrii sectei au revelații. Uită astfel că Mântuitorul ne-a revelat tot ceea ce este necesar pentru mântuire, întruparea și învățătura Sa reprezentând apogeul revelației după cum ne încredințează Sfântul Evanghelist Ioan „pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos” (Ioan 1, 17) și Sfântul Apostol Pavel „după ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri și în multe chipuri a vorbit părinților noștri prin prooroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul” (Evrei I, 1-2).

5. Activează împotriva unității Bisericii și indirect împotriva lui Hristos însuși, folosind în lupta lor Biblia, ca și diavolul, neștiind că „chiar dacă au fost uciși în numele credinței lor, nu-și vor spăla nici cu sânge greșelile. Vina dezbinării e gravă, de neiertat și suferința n-o poate purifica. Nu poate fi martir cel ce nu este cu Biserica. Nu intră în împărăția cerurilor cel ce a părăsit Biserica”³⁰. Despre cei care se rup de Biserică cu pretenția de a trăi credința adevărată, Sfântul Ciprian zice că mărturisesc strâmb ca și diavolul care minte că e Hristos „după cum el nu e Hristos chiar dacă înșală cu numele, la fel nu poate fi creștin (adevărat n.n.) cine nu rămâne în Evanghelia lui Hristos și în adevărata credință”³¹.

Credem că cea mai bună concluzie la cele prezentate nu poate fi decât afirmația categorică a Sfântului Ciprian: „Cine nu are ca mamă Biserica nu poate avea pe Dumnezeu ca tată. Numai dacă a fost cineva în afara corabiei lui Noe și a scăpat, poate că scapă și cel ce este în afara Bisericii”³².

²⁹ Prof. univ. Rădulescu-Motru, *Personalismul Energetic*, p. 153, apud dr. Grig. Gh. Comsa, *op. cit.*, p. 150.

³⁰ Sf. Ciprian, *Despre unitatea Bisericii ecumenice*, în vol. 3, *Apologeti de lb. latină*, trad. de Prof. N. Chițescu, E. Constantinescu, P. Papadopol și Prof. D. Popescu, în col. P.S.B., București, 1981, p. 444.

³¹ *Ibidem*.

³² *Ibidem*.

Old and new sects in the Romanian Christianity

Rev. Conf. Dr. Ion Vicovan presents the origins of the sects in Romania, the causes for their birth, and then, he analyses some of the main cults and sects in Romania. The author of the historical and theological research emphasises the main differences between cults and their characteristics. He notices that there are two main kinds of sects in Romania: one new-protestant with foreign sources, and a liturgical-traditionalist one influenced by the Eastern cults of Russia.